

11.11.2025

Viite: Kaasun ja vedyn alkuperätakuupalvelun ehdot (Domain Protocol) luvut C.3.3, E.8.12, E.10.7 ja E.10.8

Ohje sisältää kaksi kokonaisuutta:

- A. Ex-Domain peruutus Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten
- B. Ex-Domain peruutus Suomen ulkopuolella tapahtuvaa kulutusta varten

A. Ex-Domain peruutus Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten

Mikäli alkuperätakuiden siirto tietojärjestelmien (Association of Issuing Bodies Hubin) välillä ei ole mahdollista, voidaan sopia Ex-Domain peruutuksesta tilanteessa, jossa alkuperätakuu peruutetaan *EU-/ETA-alueelta Suomessa tapahtuvaa kulutusta varten*. EU-/ETA-maissa myönnettyillä alkuperätakuilla, jotka ovat kansallisen rekisterin ylläpitäjän hyväksymiä ja direktiivin 2018/2001/EU mukaisia, voidaan täyttää alkuperätakuulain mukainen alkuperän varmennusvelvoite Suomessa.

Alkuperätakuut tulee pyrkiä niputtamaan ja peruuttamaan yhdellä transaktiolla (cancellation) kohdistumaan yhteen peruutustarkoitukseen. Peruutuksia tehdessä tulee välttää, että yhdelle kohdistukselle peruutetaan alkuperätakuuta useammalla erillisellä transaktiolla.

Gasgrid hallinnoi Ex-Domain peruutettuja alkuperätakuuta erillisessä tietojärjestelmässä erillään G-REX alkuperätakuurekisteristä. Ex-Domain peruutettuja alkuperätakuuta koskevat samat vaatimukset kuin Suomessa myönnettyjä ja peruutettuja alkuperätakuuta esimerkiksi voimassaoloaikaan liittyen ja muun muassa Ex-Domain peruutettujen alkuperätakuiden *käytöstä* on ilmoitettava Gasgridille 12 kuukauden sisällä biokaasun tuotanto-kuukauden viimeisestä päivästä.

Ex-Domain peruutuksen osapuolia ovat

- lähtömaan rekisterin tilinhaltija
- lähtömaan rekisterin ylläpitäjä
- vastaanottavan maan eli Suomen rekisterin tilinhaltija ja
- vastaanottavan maan eli Suomen rekisterin ylläpitäjä (Gasgrid).

Tahon, jolle Ex-Domain peruutus tehdään, on oltava tilinhaltija Suomen alkuperätakuurekisterissä. Peruutuksen yksityiskohdista sopimiseksi, tulee tilinhaltijan, joka vastaanottaa peruutuksen Suomen alkuperätakuurekisteriin, olla yhteydessä Gasgridiin hyvissä ajoin ennen peruutusten tekemistä. Gasgrid varmistaa lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä myönnettyjen alkuperätakuiden hyväksyttävyyden. Asia käsitellään ja varmistukset tehdään viivytyksettä, mutta koska kyseessä on manuaalinen työ, voi se viedä useamman viikon.

Ex-Domain peruutuksen vastaanottaneen Suomen rekisterin tilinhaltijan tulee ilmoittaa alkuperätakuiden käytöstä Gasgridille loppukäyttökohteittain ja kohdennettuna Ex-Domain peruutustodistukseen. Ex-Domain peruutettujen alkuperätakuiden kohdistettu loppukäyttöilmoitus tulee tehdä Gasgridille takuiden voimassaoloajan puiteissa sähköpostitse osoitteeseen customerservice@gasgrid.fi. Gasgrid tallentaa tiedot erilliseen tietojärjestelmään ja lähettää käytöstä virallisen loppukäyttötodistuksen tilinhaltijalle.

Ex-Domain peruutetun ja loppukäytetyn alkuperätakuun tietoja ei voida muuttaa eikä poistaa virheiden oikaisua lukuun ottamatta. Virheiden oikaisussa noudatetaan Domain Protocollan kohtaa E.9. Virheiden oikaisemiseksi tilinhaltijan tulee toimittaa Gasgridille perusteltu ja yksilöity kirjallinen esitys siitä, mitä korjataan, miksi korjataan ja miten varmistetaan, ettei jo syntynyttä loppukäyttötodistusta käytetä. Gasgrid arvioi esityksen ja tekee päätöksen, onko virheiden oikaisulle edellytykset. Oikaisusta ei saa aiheutua tilinhaltijalle perusteetonta hyötyä. Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteeseen customerservice@gasgrid.fi.

Ex-Domain peruutusprosessi:

1. Yhteys Gasgridiin

- Suomen rekisterissä olevan tilinhaltijan, joka toimii vastaanottajana Ex-Domain peruutettaville alkuperätakuille, tulee sopia peruutuksesta ja käytännön järjestelyistä Gasgridin kanssa ottamalla yhteyttä customerservice@gasgrid.fi hyvissä ajoin etukäteen. Kaikista peruutukseen liittyvistä yksityiskohdista sovitaan ennen (ensimmäisten) peruutusten tekemistä!
- Gasgrid laskuttaa Ex-Domain peruutettujen takuiden siirrosta Suomen rekisterin tilinhaltijaa, jonka kanssa peruutuksesta on sovittu, ja joka ilmoittaa Gasgridille Suomessa tapahtuvan loppukäytön.
- Gasgrid varmistaa lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä myönnettyjen alkuperätakuiden hyväksyttävyyden ja ilmoittaa Suomen rekisterissä olevalle alkuperätakuut vastaanottavalle tilinhaltijalle, että Ex-Domain peruutus lähtörekisterissä voidaan tehdä.

2. Peruutus lähtömaan rekisterissä

- Lähtömaan rekisterin tilinhaltija peruuttaa alkuperätakuut Suomeen ja Suomessa tehtävää kuluusta varten > **Vastaanottajana Suomen rekisterin tilinhaltija** (lisätiedot lisätietokenttiin).
- Peruutustodistukset toimitetaan Gasgridille joko niin, että
 - i. *lähtömaan rekisterin ylläpitäjä lähettää* peruutustodistukset sähköpostilla tai
 - ii. lähtömaan rekisterin tilinhaltija tai rekisterin ylläpitäjä luo *Gasgridille katseluoikeudet* lähtömaan rekisterin peruutustodistuksiin, jolloin Gasgrid voi suoraan rekisteristä tarkastaa tietojen oikeellisuuden ja tallentaa itselleen peruutustodistukset.
 - iii. Mahdollista on sopia kaikkien eri osapuolten välillä niin, että tilinhaltija lähettää peruutustodistukset sähköpostilla Gasgridille. Tällöin on kuitenkin erityisesti *varmistettava, että Gasgrid voi tarkastaa* tietojen oikeellisuuden lähtömaan rekisterin ylläpitäjältä.
 - Jos Ex-Domain peruutusten vahvistaminen tehdään Teams-yhteydellä, tulee 15 minuutin aika varata hyvissä ajoin lähettämällä sähköpostia osoitteeseen customerservice@gasgrid.fi. Teams-aikoja voi varata tiistaisin klo 14.00–15.00 ja perjantaisin klo 10.00–11.00. **Peruutukset on tehtävä hyvissä ajoin, ennen alkuperätakuiden 12 kuukauden voimassaoloajan päättymistä, ja konversiotapauksissa 2 kuukautta etukäteen.** Huomioithan myös Gasgridin käsittelyajat (ks. kohta 4.)
 - Vaihtoehtona on, että Gasgrid varmentaa peruutuksen tiedot lähtömaan rekisteristä ns. *julkisen linkin kautta*: Peruutuksen yhteydessä rekisteri muodostaa linkin peruutustodistukseen, jolloin linkin haltijat voivat tarkastella peruutuksen tietoja ilman kirjautumista rekisteriin. Tämä menettely ei ole mahdollinen, kun Ex-Domain peruutuksen osapuolissa on taho, joka on ensimmäistä kertaa Ex-Domain peruutuksen osapuolena. **On tärkeää huomioida, että osapuolet ovat**

selvillä peruutettavien alkuperätakuiden kelpoisuudesta suunniteltuun käyttöön ja kohdistukseen Suomessa.

- Tilinhaltija vastaa siitä, että Cancellation Statement on toimitettu Gasgridille viivytyksettä.

3. Peruutustietojen hallinnointi Suomessa

- Gasgrid tallentaa peruutustiedot ja peruutustodistukset erilliseen tietojärjestelmään vastaanottavan Suomen rekisterin tilinhaltijan tietoihin. Tilinhaltija on itse velvollinen pitämään kirjaa Ex-Domain peruutuksista ja alkuperätakuiden käytöstä ja vastaa siitä, että ilmoitus takuiden käytöstä tehdään ennen niiden vanhenemista.

4. Ex-Domain peruutettujen alkuperätakuiden käyttäminen Suomessa tapahtuvaan kulutukseen

- Suomen rekisterin tilinhaltijan tulee ilmoittaa alkuperätakuiden käytöstä Gasgridille loppukäyttökohteittain ja kohdennettuna peruutustodistukseen. Loppukäyttöilmoitus lähetetään Gasgridille sähköpostitse osoitteella customerservice@gasgrid.fi. Ilmoituksessa tulee olla
 - i. lähtömaan rekisterin peruutustodistuksen ID (Cancellation Statement ID),
 - ii. käyttöön kohdistettavien alkuperätakuiden määrä,
 - iii. käyttökohde,
 - iv. loppukäytön tarkoitus ja
 - v. kulutusjakso.

Loppukäyttökohteen ja -tarkoituksen tulee olla **täsmällinen ja yksiselitteinen** niin, että käyttömäärät per käyttökohde voidaan varmentaa ja osoittaa luotettavasti. Lisäksi käytettäessä alkuperätkuita päästökaupassa, tulee ilmoittaa käytettäviin alkuperätakuihin liittyvät kestävyystodistusten (PoS) tunnistet selkeänä kopioitavana numerosarjana. Loppukäyttöilmoitus tulee tehdä takuiden voimassaoloaikana.

- Gasgrid tallentaa tiedot erilliseen tietojärjestelmään ja lähettää salatulla sähköpostilla peruutustodistusta vastaavan loppukäyttötodistuksen tilinhaltijalle. **Loppukäyttötodistusten käsittelyaika voi olla noin kuukausi. Otathan tämän huomioon peruutus- ja loppukäyttöilmoituksia suunnitellessasi.**

B. Ex-Domain peruutus Suomen ulkopuolella tapahtuvaa kulutusta varten

Suomesta on mahdollista Ex-Domain peruuttaa alkuperätakuuta edellyttäen, että alkuperätakuiden siirto tietojärjestelmien (Association of Issuing Bodies Hubin) välillä ei ole mahdollista. Suomen alkuperätakuurekisterissä valitaan peruutuskohteena oleva maa ja lisätään mahdolliset lisätiedot lisätietokenttään. Lähtökohtaisesti Suomen rekisterissä on valittavissa kaikki EU-/ETA-maat. On kuitenkin hyvä huomioida, että kaikissa maissa ei esimerkiksi ole direktiivin 2018/2001/EU mukaista kaasun alkuperätakuujärjestelmää ja maat suhtautuvat vaihtelevalla tavalla Ex-Domain peruutettaviin alkuperätakuihin eivätkä ne välttämättä kelpaa alkuperän varmentamiseen. Tilinhaltijan tulee selvittää kohdemaan käytänteet. Gasgrid ei ole vastuussa alkuperätakuiden käytöstä muissa maissa.

Suomen rekisterin eli lähtömaan rekisterin tilinhaltijan pyynnöstä Gasgrid voi toimittaa peruutustodistukset salatulla sähköpostilla vastaanottavan maan rekisterinpitäjälle. Suomesta peruutetut alkuperätakuut tallentuvat Suomen alkuperätakuurekisteriin.

Lisätiedot: customerservice@gasgrid.fi